

*Nije smjelo ostati
ni sjeme ni spomena
na fratre na Širokom Brijegu*

fra **Miljenko IVANKOVIĆ**

21 godina
sjemeništarač-gimnazijalac
Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Rođen je 2. prosinca 1924. u Tubolji pokraj Tomislavgrada, od oca Franje i majke Janje, rođ. Glavaš. Gimnaziju je polazio u Širokom Brijegu. Godine 1943. stupio je u franjevački red na Humcu. Jednostavne zavjete položio je 18. rujna 1944. u Veljacima.

Partizani su ga odveli 8. veljače 1945. u pravcu Splita i ubili kod Zagvozda. Bio je u osmom razredu gimnazije.

Zagvozd još pamti ubojstva osmorice hercegovačkih fratara, a među njima i pokojnog fra Miljenka Ivankovića. On je bio najmlađi među braćom koja su ubijena 8. veljače 1945. godine.

Evo što o hercegovačkim fratrima piše dr. fra Oton Knezović u djelu koje nosi naziv *Pokolj brvatske vojske 1945.* (1960.):

Velikosrbi bili su već oдавно odlučili uništiti hercegovačke franjevece, u prvom redu njihovu veliku klasičnu gimnaziju na Širokom Brijegu, koja je uživala sveopći dobar glas u državi. Trebalo je te franjevece uništiti zato, jer da su previše nacionalni i da su najveća zapreka velikosrpskom planu za potpunim posrbljenjem Bosne i Hercegovine. Još tri mjeseca prije pada Širokog Brijega partizani su govorili po Posušju, Grljevićima i drugim mjestima, da nijedno mjesto u Jugoslaviji neće tako temeljito stradati kao Široki Brijeg! **Dva tjedna prije pada Širokoga Brijega jedan je partizan rekao pokojnom fra Bosiljku Kordiću, neka ide odmah na Široki Brijeg i neka kaže tamošnjim fratrima da bježe, jer su srbokomunisti odlučili sve ih poubijati. On je to čuo na svoje uši! Fra Bosiljko je doista došao na Široki Brijeg i kazao im poruku onoga partizana, koji je bio silom odveden u partizane.**

Neki su se fratri odmah razbježali kojekuda: jedni su otišli u susjedne župe, drugi u Mostar, treći u Zagreb. No, glavni dio fratara ostao je u samostanu, jer su neki bili starci od 70-80 godina, drugi su bili u dubovnoj

pastvi, treći su bili bolesni, četvrti su bili daci sedmog i osmog razreda gimnazije...

Kad su partizani došli s tenkovima, topovima i avionima, da konačno osvoje Široki Brijeg, tada su njihove izvidnice otišle najprije u obližnje župe i tamo poubijale sve fratre, da ne bi koji umakao, kad bude čuo šta se je dogodilo onima u samostanu! ...

Poslije toga bombardirali su gimnaziju, zapalili je, a oštetili su tako divnu crkvu i dački konvikt. Fratre su skupili u samostansku čitaonicu i sve ih osudili na smrt bez ikakva ispitivanja i sudjenja! Pred samostanom fratri su bili iskopali podzemni hodnik, da se zaštite od bombardiranja barem koliko toliko. Tamo su ih uveli ovi srbokomunistički krvnici, polili ih benzinom i žive ih zapalili! Zazidali su vrata bunkera, da se duže muče u ognju, dimu i bez zraka! Sedmoricu profesora odveli su u Dalmaciju i poubijali ih u groblju pred Splitom! ... Tako je tragično zaglavilo 28 franjevaca iz glasovitog samostana na Širokom Brijegu! Nije smjelo ostati ni sjeme ni spomen na fratre na Širokom Brijegu! Tu je bilo i 7 klerika 7. i 8. razreda.

Tako je i naš fra Miljenko Ivanković stradao zbog partizanske ideje da se unište svi hercegovački fratri koji su im bili velika smetnja.

Izvori i literatura:

Knezović, dr. fra Oton, *Pokolj brvatske vojske 1945.*, Chicago, 1960., str. 32-34.